

25.8.

Valoració del dictamen del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya relatiu a l'Avantprojecte de Llei de la ciència de Catalunya

El Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya (en endavant CTEESC) ha emès el dictamen 9/2020, de 21 de setembre, en relació amb l'Avantprojecte de Llei de la ciència de Catalunya (en endavant ALCC). El dictamen conclou que el "CTEESC ha valorat l'Avantprojecte de Llei de la ciència de Catalunya i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present Dictamen."

En el dictamen s'efectuen unes observacions generals i unes observacions a l'articulat que es valoren seguidament en aquest document i que contribueixen a la millora tècnica del text, atès que una bona part i en la mesura possible s'incorporaran al text. També s'adjunten al dictamen dos vots particulars, l'un de la UGT que, tot i votar favorablement al dictamen, vol deixar constància de les qüestions que per ells són importants i que no han quedat recollides en el dictamen. I l'altra de PIMEC que, tot i que s'alinea amb la majoria d'observacions generals i a l'articulat, vol fer palès la seva discrepància amb alguna d'aquestes observacions.

OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTEESC estima que en el títol 3, que es refereix a les persones al servei de la ciència, caldria considerar la situació a millorar del personal investigador i de les persones becàries englobades en els diferents agents del sistema que conformen el sector d'R+D+I de Catalunya amb l'objectiu de garantir la retenció de talent.

Valoració

Aquesta important qüestió es tractarà en coordinació amb les universitats i altres agents de recerca si cal, amb la previsió de programes específics. En tot cas, caldrà que l'Administració de l'Estat s'impliqui en el seu finançament perquè quan s'ha posat per escrit qualsevol aspecte de millora (darrere exemple: EPIF), el compromís econòmic de l'AGE ha estat inexistent. Des de la Secretaria d'Universitats i Recerca es faran esmenes a l'esborrany d'Estatut del PDI als efectes d'introduir millores de base legal per aquests col·lectius. Al mateix temps, es treballa i seguirà treballant per tal que el que representa, entre altres coses, aquesta ALCC (donar ple contingut a l'article 158 de l'EAC) tingui el seu ressò en traspassos financers de l'AGE que mai no han acompanyat els traspassos de competències.

1
1245

PARLAMENT DE CATALUNYA	
REGISTRE GENERAL	
01287	4.09.21-10170
NUM DE FULL	NUM D'ORDRE

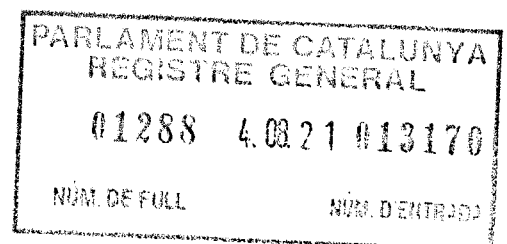
Segona. L'article 2 determina les finalitats de la norma, entre les quals consta en l'apartat j) "l'avanç progressiu cap a un model d'inversió en recerca i desenvolupament amb components públics i privats proporcionals i comparables als dels països més avançats de l'entorn..." i en l'apartat k) "un esforç econòmic públic en recerca sostingut en el temps, que garanteixi l'estabilitat dels agents de recerca del sector públic del sistema R+D+I de Catalunya, i una més gran implicació del sistema econòmic en el suport de la ciència i als seus agents". No obstant, no fixa en cap punt de l'articulat quin és el llistó mínim exigible en inversió total i en quins terminis caldria assolir-lo. Donat que en l'exposició de motius de la llei s'afirma que aquesta s'inspira en l'Horitzó Europa, i pua de les conclusions del PN@SC, caldria doncs que en l'articulat es fes almenys esment que l'horitzó de despesa està vinculat al PN@SC, per tant, caldria fixar una despesa total mínima en R+D+I del 2,12% del PIB en cinc anys.

Valoració

En relació amb el finançament de la recerca l'ALCC s'adapta a les consideracions de l'informe de la Direcció General de Pressupostos de 20 d'abril de 2020, tal i com s'exposa a l'apartat relatiu a l'impacte pressupostari de la memòria d'avaluació d'impacte de 15 de setembre de 2020, que manifesta el següent:

"El finançament públic de la recerca ha de complir el principi de transparència i basar-se en criteris de qualitat i d'eficiència competitiva. Un dels objectius de la iniciativa legislativa és l'avenç cap a un model de finançament publico- privat.

Pel que fa al finançament públic, es destaca la importància de garantir que l'esforç públic s'efectuï de manera coordinada i eficient, mitjançant la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació (CIRI) tenint en compte les necessitats i requeriments dels diferents sectors en R+D+I, treballant perquè reverteixi en innovació i millores socials. L'objectiu d'inversió en recerca ha de ser el d'aconseguir un finançament sostingut amb càrrec als pressupostos de la Generalitat. També ha de treballar amb l'ambició d'aconseguir que els recursos públics totals anuals procedents de les diferents administracions principals finançadores (europea, espanyola i catalana), dedicats a R+D+I no siguin inferiors als que, en conjunt i en la seva mitjana feta pública als índexs corresponents, hi dediquen els països de la UE. Cal cercar, també, la implicació econòmica de l'Estat en la responsabilitat financera conjunta per assolir aquest objectiu, tot i les mancances de l'actual sistema de finançament. Cal, també, seguir preparant i ajudant al sistema d'R+D+I català perquè sigui cada vegada més competitiu en la captació de fons europeus. Catalunya necessita centrar l'esforç del finançament públic de la recerca en aquest objectiu, contribuint i fent créixer la part pública d'inversió en R+D+I."

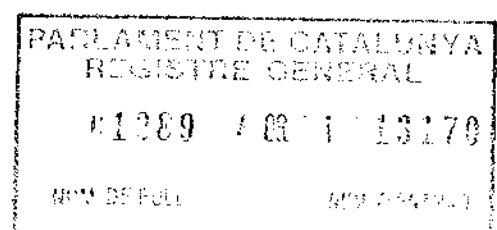

En definitiva, la Direcció General de Pressupostos informa favorablement l'ALCC en el benentès que totes les actuacions derivades d'aquesta norma es realitzaran en funció de les disponibilitats pressupostàries efectives dels organismes implicats i sempre dins del marc dels escenaris pressupostaris i la normativa d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. No cal dir que els camins de progrés (punts de partida i d'arribada) del finançament de l'R+D+I català els marca l'Acord de Govern del PN&SC i el seu document associat. Aquest és el compromís dins del que neix l'ALCC i el que el Govern ha de seguir dins del marc dels escenaris pressupostaris anuals. Cal remarcar, finalment, que el PN&SC té uns indicadors de seguiment de futur que s'han de complir. I que el PN&SC s'ha dotat d'una Comissió de Seguiment, integrada per representants de totes les entitats, que ha de vetllar perquè aquest aspecte clau sigui una realitat durant els exercicis pressupostaris de vigència del Pacte Nacional.

Tercera. El CTESC valora positivament la governança pluridepartamental inclosa en la norma però recomana la creació d'una Comissió de Seguiment en la qual hi siguin representades les organitzacions empresarials i sindicals més representatives per tal de fer el seguiment dels acords que assoleixin els diferents consells creats per la norma.

Valoració

L'ALCC disposa de mecanismes que han de permetre tant l'avaluació com el seguiment de la seva aplicació en tots els aspectes que regula, tal i com s'exposa a l'apartat destinat a la implementació, seguiment i avaluació de la norma de la memòria d'avaluació d'impacte de 15 de setembre de 2020 a la que ens remetem. La Comissió de Seguiment del PN@SC ja està efectuant aquestes funcions i compta amb la participació d'organitzacions empresarials i sindicals com a part consubstancial del sistema. A més de la Comissió de Seguiment, al nostre entendre la CIRI ja té establerta, a l'articulat de l'ALCC, com una de les seves obligacions (art.13.7) la publicació d'una memòria bianual d'activitats i dona difusió a les avaluacions sistèmiques en R+D+I. Considerem que aquests dos aspectes són suficients per donar garantia d'avaluació i retiment de comptes transparent i públic.

OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. El CTESC recomana corregir la descripció de l'estructura de la norma que es fa en el darrer paràgraf de l'exposició de motius atès que indica que té dotze disposicions addicionals quan en realitat en té catorze.

Valoració

Es procedeix a la seva correcció.

2. En l'article 2, el CTESC recomana fusionar els apartats b) i g).

Valoració

S'accepta la proposta de fusionar els apartats b) i g) de l'article 2. L'apartat b) resta redactat de la forma següent.

"b) L'enfortiment institucional del sistema d'R+D+I de Catalunya i dels agents que l'integren, mitjançant el foment de tots els àmbits de producció, transmissió i valorització de la recerca, i la coordinació institucional en R+D+I, el suport i l'optimització de les accions i la cooperació i la interacció dels diferents agents i estructures de recerca i de suport a la recerca, facilitant-ne les relacions amb altres agents i estructures d'espais externs a Catalunya."

Caldrà modificar la relació alfabètica de la resta d'apartats.

3. En l'article 2.2 el CTESC recomana afegir la paraula "social" després de "la millora del tercer sector".

Valoració

S'accepta la proposta i es modifica l'apartat 2 de l'article 2 d'acord amb el següent:

"2. Les polítiques públiques de la Generalitat en matèria d'R+D+I han de potenciar que els avenços en el coneixement arribin a la societat, amb la més alta rendibilitat social, especialment als grups i sectors més desfavorits, i contribueixin al benestar de les persones, la competitivitat de les empreses, la millora del tercer sector **social**, i l'eficàcia de les administracions i altres institucions públiques; i enforixin la projecció internacional de Catalunya i de la recerca que s'hi efectua.

4. El CTESC recomana revisar, i si escau, simplificar o concretar, el contingut de l'article 3.2.

Valoració

L'article 3. 2 estableix el següent:

"El sistema d'R+D+I de Catalunya està integrat pel conjunt d'agents públics i privats, amb activitat científica rellevant i d'impacte, amb seu a Catalunya, on preferentment efectuen la seva activitat de recerca, i que són considerats, a l'efecte d'aquesta Llei, agents de recerca del sistema d'R+D+I de Catalunya i sobre els quals la Generalitat ostenta la competència exclusiva en recerca i la regulació sobre el seu sector públic; i també està integrat per altres agents amb funcions destacades en recerca de qualitat, innovació, transmissió del coneixement, avaluació, valorització, finançament i difusió, que contribueixen al suport i la consolidació del sistema d'R+D+I de Catalunya, sens perjudici del seu règim jurídic específic, i que són considerats, a l'efecte d'aquesta Llei, agents del sistema d'R+D+I de Catalunya.

Aquesta classificació, que no distingeix per rangs o nivells, permet estructurar la llei segons el grau d'impacte de la competència de la Generalitat en matèria de recerca sobre els agents del sistema d'R+D+I de Catalunya, en funció de la seva titularitat, naturalesa i règim jurídic."

La simplificació d'aquest apartat presenta dificultats atès que d'una banda vol destacar i incorporar a totes els agents que conformen el sistema d'R+D+I de Catalunya però amb les cauteles de tipus competencial i legal necessàries atès que la Generalitat de Catalunya no ostenta en relació amb tots ells el mateix nivell de competència. També cal tenir en compte la seva diversitat pel que fa a la seva naturalesa jurídica que fa molt recomanable introduir aquests matisos, als efectes d'evitar eventuais conflictes competencials o problemes d'interpretació en relació amb l'abast de l'aplicació de l'ALCC als diferents agents.

5. En l'article 3.3, el CTESC recomana afegir "La consolidació dels investigadors i investigadores" després de la paraula "captació".

Valoració

Aquesta proposta queda recollida, atesa la seva importància, com una de les finalitats de l'ALCC a l'article 2.1 d) de l'ALCC que estableix el següent:

"d) La promoció dels investigadors i les investigadores a través de processos de formació, consolidació, captació, retenció i, quan calgui, de retorn de talent, com a element necessari per al progrés científic, social, econòmic i cultural de Catalunya; així com del personal

tecnòleg i tècnic de suport a la recerca i del personal d'administració amb funcions de col·laboració i assistència en R+D+I."

6.El CTESC recomana fusionar l'article 4.2 a) i l'article 3 atès que en els dos casos es refereix a les universitats.

Valoració

Aquest redactat ja està consensuat amb les universitats i es considera adient mantenir-lo.

7.En relació amb l'article 5, el CTESC considera que s'haurien d'incloure les spin-off participades accionarialment pels agents del sistema i pel seu investigador.

Valoració

Aquests spin-off estan incloses dintre de la lletra f) de l'article 5 que estableix el següent: "Les grans, petites i mitjanes empreses amb activitat d'R+D+I; les agrupacions empresarials innovadores; i les xarxes, associacions, aliances i clústers, que tinguin per objecte estimular i contribuir a les activitats empresarials en R+D+I, compartir coneixement i instal·lacions, i afavorir la transferència i la divulgació de la informació tecnològica entre les empreses integrants, especialment en les estratègies públiques de competitivitat i creixement econòmic."

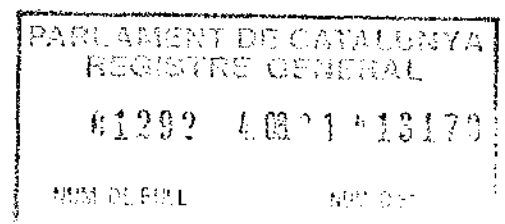
8.El CTESC recomana substituir en l'article 6 e) "...amb el més gran impacte possible" per "...amb el més gran impacte i retorn de valor possibles."

Valoració

S'accepta la proposta i es modifica l'article 6 e) d'acord amb el següent redactat:

"e) La divulgació del coneixement obtingut en la recerca, la seva valorització i la transmissió dels resultats de la recerca, amb el més gran impacte i **retorn de valor** possibles."

9.En l'article 13.5 el CTESC recomana suprimir la "i" entre "polítiques digitals i Administració pública" i entre "treball i afers socials" perquè puguin ser considerades matèries diferents.

Valoració

S'accepta la proposta i l'article 13.5 resta redactat de la manera següent:

5. Integren la CIRI un representant de cadascun dels àmbits sectorials en matèria d'universitats, recerca, economia, indústria, salut, alimentació, educació, agricultura, cultura, oceanografia, medi marí, ramaderia, pesca i aqüicultura, territori, medi ambient, gestió forestal, polítiques digitals, i administració pública, treball, i afers socials, amb rang orgànic mínim de director general, designats pel conseller o consellera titular de la matèria. També hi podran tenir representació, si és el cas, altres departaments de la Generalitat de Catalunya amb implicació pressupostària en recerca i innovació.

10. En l'article 14.2, el CTESC recomana afegir la frase següent abans de l'enumeració: "Les funcions del CORICAT són les següents:"

Valoració

S'accepta la proposta i es modifica l'article 14.2 d'acord amb el següent redactat:

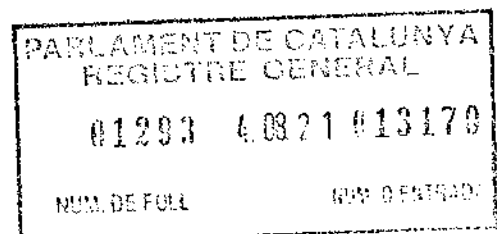
"2. El CORICAT, en l'exercici de les funcions que té assignades, actua amb autonomia funcional per tal de garantir-ne l'objectivitat i la imparcialitat, i s'adscriu al departament de la Presidència, que li dona suport. **Les funcions del CORICAT són les següents:**"

11. El CTESC considera que l'article 14.4 hauria d'establir com a membres del CORICAT les organitzacions empresarials i sindicals amb la condició legal de més representatives.

Valoració

El CORICAT està integrat exclusivament per acadèmics i investigadors reconeguts, personalitats expertes en sistemes de recerca i innovació i en polítiques públiques en R+D+i de països de referència, persones o entitats financeres de la recerca. Pel que fa als representants de la societat civil ateses les funcions del CORICAT, la voluntat de l'ALCC és que siguin persones especialment d'àmbits destacats de la innovació vinculada al progrés empresarial.

12. El CTESC recomana que es revisi la redacció dels apartats 6 i 7 de l'article 14 ja que en l'apartat 6 es parla d'assistència amb veu i sense vot i en l'apartat 7 s'indica que les sessions del CORICAT són deliberatives i els seus continguts no se sotmeten a votació.

Valoració

S'accepta la proposta i es modifica l'article 14.6 d'acord amb el següent redactat:

"6. El president o presidenta del CORICAT pot convidar a assistir a les sessions de l'òrgan, **amb veu i sense vot**, investigadors i investigadores amb responsabilitats o activitat destacada en els agents de recerca o en altres agents del sistema d'R+D+I de Catalunya, a petició dels departaments de l'Administració de la Generalitat representats a la CIRI, de les universitats, de l'Associació Catalana d'Entitats de Recerca (ACER), de la Institució de Centres de Recerca de Catalunya (I-CERCA), entre d'altres."

13.El CTESC recomana la següent redacció per a l'article 16.1 d): "L'enfortiment i la millora de les condicions de treball del personal investigador, fomentant l'obertura d'espais de negociació col·lectiva, en especial, els àmbits sectorials per estendre la unificació de criteris de contractació, formació i carrera professional".

Valoració

L'impuls de l'obertura d'espais de negociació col·lectiva hauria de correspondre als mateixos agents que promouen i negocien els convenis, als efectes de respectar al màxim l'autonomia tant de les entitats com dels agents que participen en la negociació. Aquest foment, d'altra banda, ja ve emparat per normativa vigent i el que han de fer els agents del sistema és donar-ne compliment. El redactat de l'ALCC sempre ha tingut com a objectiu no envair competències ni àmbits desenvolupats per normes existents.

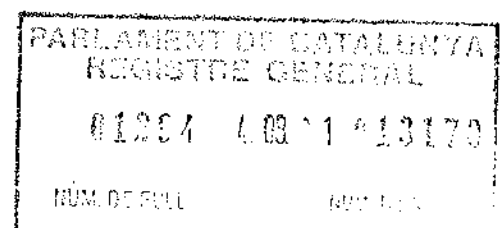
14.En l'article 17 b) el CTESC recomana afegir la paraula "consolidació" després de la paraula "atracció".

Valoració

S'accepta la proposta i es modifica l'article 17.1 b) d'acord amb el següent redactat:

"b) Garantir uns procediments de selecció i contractació de personal investigador oberts i internacionalment comparables, que facilitin i potenciïn la generació, atracció, **consolidació**, i retenció de talent, d'acord amb el seu marc legal d'aplicació."

15.El CTESC constata que en els articles 19.1, 23.1 i 80.2 es fa referència a la Llei de la ciència, la tecnologia i la innovació. El CTESC recomana que s'especifiqui que es tracta de la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació.

Valoració

El *Manual d'elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya*, recomana que quan una disposició surt per segona vegada o successives "no cal repetir de forma completa la disposició de què es tracta. Es pot utilitzar simplement el títol de la disposició si no és llarg, o totes les altres dades excloent-ne el títol".

D'acord amb això, i malgrat que la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació surt citada íntegrament a l'exposició de motius, per tal que també hi hagi una primera referència completa d'aquesta llei en el text articulat es reproduirà íntegrament a l'article 18.2 que és el primer article on es cita. La resta d'articles que fan referència a la Llei de la ciència, la tecnologia i la innovació es mantenen en la seva redacció actual fent esment únicament al títol de la disposició.

16. Pel que fa a l'article 29, el CTESC recomana que s'afegeixi un criteri de distribució del fons propi de la universitat per garantir la centralitat de l'R+D+I.

Valoració

Es considera més idoni mantenir el redactat actual de l'article 29 sense més condicionants per tal que cada universitat pugui decidir en funció de les seves necessitats. D'aquesta manera no es condiona l'aplicació dels fons.

17. En l'article 45, el CTESC proposa incloure el següent: "Podrà participar en les reunions de l'òrgan de govern un representant legal dels treballadors amb dret a veu però no a vot, per tal de millorar en la transparència del govern dels centres. De manera anàloga que ja existeix al Parc Científic i a l'IRTA."

Valoració

L'ALCC és plenament respectuosa amb l'autonomia dels centres. Per altra banda cal tenir present que els òrgans de govern queden dissenyats en els estatuts propis de l'entitat, bé es tracti d'una fundació o d'un consorci.

18. En relació amb els articles 63 i 64, vinculats als hospitals universitaris, altres hospitals intensius en R+D+I, el CTESC considera que manca algun compromís adreçat a afavorir l'activitat investigadora en salut facilitant als agents de recerca l'agregació de dades de salut, degudament anonimitzades i respectant la legalitat com a eix central d'una recerca en salut que se sustenta, principalment, en les seves dades.

Valoració

Aquest és un aspecte de l'àmbit de la competència del Departament de Salut que s'hauria de valorar i incorporar, si escau, en el marc de la normativa sectorial específica en matèria de salut pública.

19.El CTESC considera que a l'article 75.5 s'ha de redactar de la següent manera ": "...han d'actuar de manera activa i amb visió de valor en la gestió de la propietat industrial i intel·lectual..."

Valoració

S'accepta la proposta i es modifica l'article 75.5 d'acord amb el següent redactat:

"5. L'Administració de la Generalitat, i els agents de recerca del sector públic del sistema d'R+D+I de Catalunya han d'actuar de manera activa i **amb visió de valor**, en la gestió de la propietat industrial i intel·lectual, en totes les formes i variants, i en les diferents etapes d'aquesta gestió."

20.El CTESC considera que s'hauria de concretar a què s'està referint la darrera frase de la disposició addicional tercera.

Valoració

La darrera frase de la disposició addicional tercera, relativa a l'avaluació per persones expertes independents, està incorporada a l'apartat 6, que estableix el següent:

"6.En l'àmbit del sector públic de la Generalitat, els contractes fets amb persones físiques que tenen per objecte les tasques d'avaluació a què fa esment aquesta disposició s'han de tramitar com a contractes menors, i l'existència del contracte s'ha d'acreditar, sens perjudici de la declaració a què fa referència l'apartat 3, per mitjà de designació o nomenament."

La última frase de l'apartat sisè de la disposició addicional tercera fa referència a la forma d'acreditar els contractes que si escau siguin necessaris articular per poder disposar de les avaluacions de persones expertes independents. Es vol simplificar la seva contractació que s'haurà d'articular a través de la normativa de contractació pública, per la qual cosa a banda de la declaració responsable de confidencialitat i d'absència de conflicte d'interès en relació amb les propostes que avaluen, que igualment s'exigeix, només caldrà la designació i nomenament de conformitat amb el que preveu l'apartat 1.6 de l'article 159 la Llei 5/2017,

del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, segons el qual "Els contractes que tenen per objecte tasques d'assessorament, treballs tècnics, ponències, peritatges o similars fets per persones físiques com a membres d'un òrgan col·legiat s'han de tramitar com a contractes menors i l'existència del contracte s'ha d'acreditar per mitjà de la designació o nomenament. El reconeixement de l'obligació s'efectua amb la conformitat prèvia del secretari de l'òrgan col·legiat amb el servei prestat i la factura o el document equivalent, d'acord amb les tarifes establertes en les disposicions de creació de l'òrgan".

21.El CTESC considera que les tres disposicions transitòries haurien de ser disposicions finals atès que s'hi regula un mandat d'actuació o de complement normatiu adreçat a la producció de disposicions necessàries per al desplegament i l'execució de la norma.

Valoració

El *Manual d'elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya*, determina que l'objectiu de les disposicions transitòries és intentar facilitar l'acomodació de les situacions anteriors al règim de la nova disposició normativa. D'acord amb aquesta recomanació es considera adient mantenir com a disposició transitòria, la segona que està destinada a l'adaptació de la CIRI. La disposició transitòria primera, que incorpora un manament per a la constitució del CORICAT i de la CIRI, i la disposició transitòria tercera que incorpora un manament al departament competent en matèria d'universitats i recerca de presentar al Govern el Pla estratègic universitari en recerca d'excel·lència passaran a ser les disposicions finals tercera i quarta, respectivament. Es modificarà també l'exposició de motius als efectes d'adequar-la a aquest canvi.

22.El CTESC recomana que en la disposició derogatòria quan es fa esment del capítol 4 de la Llei 7/2011, de 27 de juliol es precisi que aquest capítol 4 correspon al títol 2.

Valoració

S'accepta la proposta i s'introduirà la referència al Títol II.

Joan Gómez
Pallarès - DNI

El director general de Recerca

